

פרוטוקול הועדה למיגור אלימות מס' 01/2019

נושא הועדה: אלימות כלפי נשים

להלן פרוטוקול מועדה סטטוטורית למיגור אלימות, שהתקיימה ביום ט' באייר תשע"ט, 14 במאי 2019 בשעה 17:30, במשרדי הרשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות אשדוד, רובע י"ב, ניסן 11, אשדוד.

השתתפו:

גב' אפרת אוחיון נאור – מ"מ יו"ר הוועדה למיגור אלימות
גב' סימונה מורלי - מנכ"ל הרשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות - מזכירת הוועדה
מר אוליאל רפי – חבר ועדה
מר ארפי רנה – חבר ועדה
גב' קטי אליאב – מנהלת המרכז לטיפול ומניעת אלימות במשפחה, אשדוד
גב' יעל כהן – מנהלת אגף שירותים חברתיים, עיריית אשדוד
גב' אהובה עמרם – יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה
גב' רויטל עמוס - מנהלת מחלקת ק"נ ומניעת נשירה, עיריית אשדוד
מר יניב ששון – רכז חקירות אלימות במשפחה, משטרת ישראל, תחנת אשדוד
גב' בלה רובין – יו"ר ועד ההורים העירוני, אשדוד
מר שרגא פרידמן – חבר הנהגת ועד ההורים העירוני, אשדוד
גב' גילית אבטליון – מנהלת המרכז להורות משמעותית, הרשות העירונית
גב' אפרת אברמוביץ' – מנהלת מניעה בחינוך הבלתי פורמאלי, הרשות העירונית
גב' בריז'יט דוקהן – מנהלת חינוך מניעה והסברה, הרשות העירונית
גב' פלורי גרשקוביץ' – רכזת הדרכה וניהול ידע, הרשות העירונית

נעדרו:

מר מני אזולאי - יו"ר הוועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים
מר אפרים וובר – חבר ועדה
מר מאיר אברג'יל – חבר ועדה
מר יצחק וקנין – חבר ועדה
מר רמי לב – חבר ועדה
גב' שרית ביסמוט – חברת ועדה

פתיחה:

▪ גב' סימונה מורלי - מנכ"לית הרשות ומזכירת הועדה:

ברכה הנוכחים וציינה כי היום מתקיימות ברצף שתי הועדות הסטטוטוריות בהובלת הרשות העירונית למאבק בהתמכרויות ובאלימות – הועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים והועדה למיגור האלימות. זאת לאחר שבשנת 2018 התקיימה ועדה אחת מכל סוג בלבד, בשל קיומן של הבחירות המקומיות ושינויים בהרכבי הועדות. הוסיפה לגבי יו"ר הועדה, הרב מני אזולאי - נבצר ממנו להגיע ועל כן הגב' אפרת אוחיון נאור, חברת הועדה וחברת מועצת העיר, תמלא את מקומו.

נושאים לדיון והתייחסויות:

1. גב' סימונה מורלי - מנכ"לית הרשות ומזכירת הועדה – הציגה רקע על תופעת האלימות

כלפי נשים:

▪ ב-4 בדצמבר 2018 התקיימו ברחבי ישראל הפגנות ושביתה כמחאה על אלימות נגד נשים, בעקבות רצח של 24 נשים בשנת 2018 עד לזמן תחילת המחאה. המחאה כונתה "אני אישה אני שובתת". במהלך יום השביתה והמחאה התקיימו הפגנות בלמעלה ממאה מוקדים ברחבי ישראל. חברות וארגונים רבים אפשרו לעובדות ולעובדים לשבות ולהשתתף בפעולות המחאה. גם באשדוד התקיימה עצרת ברחבת העירייה בהובלה של הגב' אהובה עמרם, יועצת ראש העיר לקידום מעמד האישה, ובמעמד זה נחתמה אמנה נגד אלימות כלפי נשים.

▪ ב-10 בספטמבר 2014 הוחלט על הקמת ועדה בין-משרדית דחופה לטיפול בתופעת האלימות במשפחה, בראשות המשנה למנכ"ל המשרד לביטחון פנים. תפקידי הוועדה היו גיבוש תמונת מצב עדכנית בנוגע לתופעת האלימות במשפחה, גיבוש מדיניות ודרכי פעולה מומלצות וסנכרון בין משרדי הממשלה והארגונים הפועלים בתחום. הוועדה הגישה את המלצותיה ביוני 2016, ושר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים אימץ את המלצותיה והורה על הקמת ועדה נוספת – ועדה בין-משרדית לגיבוש תכניות פעולה למימושה.

ביולי 2017 החליטה הממשלה לאמץ עקרונות את עיקרי תכנית הפעולה וקבעה כי יש לפעול למימושה בהקדם האפשרי. מחקר שערך מרכז המחקר והמידע של הכנסת גילה כי ועדת השרים למאבק באלימות, שאימצה את עיקרי תכנית הפעולה, לא קבעה את היקף התקציב שיוקצה לתוכנית זו ואת המקורות התקציביים למימושה.

■ נתונים על אלימות במשפחה מתוך ריכוז נתוני משטרה לשנים 2016-2017 שנערך על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת:

- בשנת 2017 נפתחו 17,587 תיקי אלמ"ב בגין עבירות כלפי בני-זוג. מרבית התיקים (69%) נפתחו עקב תלונת אישה, לעומת 11% שנפתחו עקב תלונת גבר וכ-20% עקב תלונות הדדיות.
- בשנת 2017 נפתחו במשטרה 11,849 תיקי אלמ"ב שבהם המתלוננת הייתה אישה ונרשמו בהם 15,624 עבירות (יכולה להיות יותר מעבירה אחת בכל תיק). עבירות אלו היו: 26 דיווחים על רצח, ניסיון לרצח והריגה; 295 עבירות מין (כ-2% מהעבירות); 7,719 עבירות תקיפה (49% מהעבירות) ו- 7,584 עבירות איומים (48% מהעבירות).
- לכ-14% מהחשודים בתיקי אלמ"ב כלפי נשים נפתח יותר מתיק אלמ"ב אחד בשנים 2016-2017. לרובם הגדול (92%) יש 2-3 תיקים ולמיעוטם (8%) יש בין 4-12 תיקים.
- בשנים 2016-2017, 35 נשים נרצחו על ידי בן זוגן או על ידי קרוב משפחה אחר. בכמחצית מאירועים אלו - 17 נרצחות - נרשמה תלונה מוקדמת במשטרה.

2. **מר יניב ששון – ראש צוות אלימות במשטרה בתחנת אשדוד – הרחיב על אלימות כלפי נשים ואכיפה ברמה העירונית:**

- באשדוד בלבד נפתחו 600 תיקים על אלימות במשפחה, רק מתחילת שנת 2019! בחודש אפריל בלבד מעל 100 תיקים. היקף התופעה הוא רחב וזה נושא מורכב. כל תיק נבדק באופן יסודי, יש גברים שנעצרים ויש גם נשים. היום יש יותר מודעות. רואים הרבה מאוד מקרים שהרקע הוא הסדרי הראיה של הילדים ונושא הניכור ההורי.
- תחנת אשדוד עובדת בשיתוף פעולה מלא עם המרכז למניעה וטיפול באלימות במשפחה. אנחנו מפנים אליהם והם מפנים אלינו. יושבים יחד לדון בתיקים. מלווים אישית את המתלוננים והמתלוננות וממליצים להוציא צווי הגנה.

3. **גב' קטי אליאב – מנהלת המרכז לטיפול ומניעת אלימות במשפחה, אשדוד – הרחיבה על טיפול ומניעה באלימות במשפחה:**

- המרכז, הפועל תחת המנהל לשירותים חברתיים בעיריית אשדוד, קיים כבר 20 שנה. רוב המטופלים הם תושבי אשדוד, אבל המענה הוא מענה אזורי. מטפלים בנשים, גברים וילדים בני 6-18. ממוצע של 300 פניות בשנה, רוב הפניות של נשים. גברים מגיעים בדרך כלל בצו שירות מבחן, למרות שבשנה האחרונה יש יותר פניות עצמיות של גברים. המענה במרכז הוא פרטני או קבוצתי אבל תמיד אישי למטופל/ת ולא בהרכב משפחתי או זוגי. במרכז 15 תקנים חלקיים של עו"ס.
- פועלים באופן צמוד עם המשטרה ומשלימים אחד את השני, מלווים את המטופלים באופן אישי לאורך כל הדרך. עובדים הרבה על מנת לחזר אחרי מטופלים, קשה להביא אותם לטיפול. פונים למי שהגיש תלונה במשטרה ועושים חיזור, אבל הרבה פעמים בשלב הזה הכל סוער מדי וקשה להתפנות לטיפול, זה לוקח זמן.
- ברמת המניעה, מפעילים תכנית "חברות וזוגיות" בבתי ספר תיכוניים, שחושפת בני נוער לתקשורת בריאה בין בני זוג ונותנת כלים לזיהוי נורות אדומות (תופעות של "סטוקינג", קינאה והגבלה ועוד).

סבב התייחסויות:

- גב' בלה רובין – ציינה כי חשוב מאוד לעבוד עם בני נוער בנושא זה. גילתה שליועצות בבית הספר אין בהכרח הכשרה של יועצת.
- גב' אהובה עמרם – שיבחה את הגב' סימונה מורלי על הבחירה לעסוק בנושא, על הרמת הכפפה וטיפול בנושא הכל כך חשוב. יש כאן צוות משמעותי והעיסוק בנושא הזה בצעדים קטנים יש לו המשכיות ואדוות כל אחד בתפקידו. בכל זאת, חשוב לעשות מפגשים כאלו לאורך כל השנה בתדירות גבוהה יותר. הדגישה שהיא מגיעה ממערכת החינוך ומאמינה בחינוך כמנוף לשינוי, לכן מברכת על התכנית "חברות וזוגיות" שהוצגה. עם זאת, ציינה שחבל שאין מספיק חשיפה ושלא מכירים את המענים האלו. הציעה סדנא במתנה לבתי הספר בנושא מניעת אלימות במשפחה ולא היה ביקוש כל כך.
- גב' גילית אבטליון – במסגרת לימודי הנחיית הורים במרכז להורות מלמדים את הסטודנטים והסטודנטיות על חובת הדיווח והיידוע, הטלפון של המרכז למניעה וטיפול באלימות במשפחה נמצא בערכה של כל מנחה ומנחה. התקיים במרכז בעבר קורס "אלימות במשפחה" בשיתוף מכון חרוב, אבל כדאי לרענן בשיתוף פעולה עם המרכז למניעת אלימות במשפחה. בנוסף, מציעה

שבבתי הספר שבהם פועלת תכנים "חברות וזוגיות" – שמנחת ההורים תעשה עבודה במקביל עם ההורים והמורים.

- גב' רויטל עמוס – התייחסה לבני נוער בסיכון. ציינה כי קטי עשתה קבוצה בנושא זוגיות גם בקידום נוער וזה מאוד חשוב לדבר איתם על זה. רואים עוד תופעה מטרידה במיוחד וזה בני נוער המרביצים להוריהם. לרוב, ההורים לא פונים לעזרה מהבושה, אבל זה קיים.
- מר רנה ארפי – ציין כי התופעה של אלימות במשפחה רווחת גם במגזר החרדי, אבל קשה להיכנס לשם לטפל.
- גב' סימונה מורלי – ציינה כי בעבר באמת היה קשה מאוד להיכנס למגזר החרדי לטפל בתופעות של אלימות, וגם של שימוש בסמים ואלכוהול, אבל רואים מגמת שינוי ופתיחות לנושא. רק לאחרונה פנו זלמן ינקילביץ' וברוך ביטון מאגף החינוך החרדי בעירייה אל

הרשות העירונית ליצירת שיתוף פעולה בנושא מיניות וזוגיות למורות וגננות וכן למנהלי תלמודי תורה.

- גב' יעל כהן – ציינה כי רואים שינוי. עובדים חכם, מגייסים את הרבנים ורותמים לשיח כדי שיעזרו לקדם נושאים רגישים במגזר.

סיכום והחלטות:

- **גב' אפרת נאור אוחיון – מ"מ יו"ר הועדה:**
 1. ציינה כי מה שעלה בוועדה חיזק את כוונתה לקדם את נושא מדריכי המוגנות בבתי הספר. הם עוסקים במניעת אלימות בקרב תלמיד בתי הספר ולכן חשוב לקדם את התקצוב של המדריכים בכל התיכונים בעיר.
- **גב' סימונה מורלי - מזכירת הועדה ומנכ"לית הרשות העירונית אשדוד:**
 1. ביקשה להודות לגב' אפרת נאור אוחיון שמקדמת את נושא המוגנות. הודתה גם לכל העוסקים במלאכה סביב השולחן. ציינה כי ניכרת העשייה העירונית הברוכה והסינרגיה בין הגופים השונים.
 2. ציינה כי הנושא יעלה גם בוועדת מעמד האישה בראשותה של היו"ר אורית אלמוזנינו-רייז.

3. ציינה כי יש לבחון כיצד אפשר לתעל את המקרים שאינם דורשים טיפול אלא הנחיה להנחיית הורים במרכז להורות לניצול יעיל של המשאב היקר של טיפול, שיוקדש למקרים המורכבים יותר.

4. ביקשה לקיים שת"פ עם הגב' אהובה עמרם וליישם את סדנאות בנושא אלימות במשפחה בקבוצות הנוער שמפעילה הרשות העירונית בשעות הפנאי.

5. הנחיתה לקיים הכשרה מחודשת בנושא "אלימות במשפחה" בהובלת המרכז להורות ובשיתוף המרכז למניעה ולטיפול באלימות במשפחה.

6. הנחתה לקדם שת"פ בין תכנית "חברות וזוגיות" לבין תכנית "מנחת הורים בחינוך הפורמאלי" כך שהמנחות יכולו להשלים את התכנים שמקבלים התלמידים מול ההורים והמורים.

7. ציינה כי בהתאם לתפיסת הרשות החדשה לביטחון קהילתי, יתקיימו הכשרות ל"שומרי סף" בקהילה לזיהוי מקרי אלימות במשפחה ודרכי הפניה והתמודדות (בלניות, קוסמטיקאיות וכו').

▪ גב' אפרת נאור אוחיון – מ"מ יו"ר הועדה:

1. סיכמה והדגישה את חשיבות העיסוק בסוגיה שנדונה. ציינה כי חשוב לאחד כוחות כי זה הכי יעיל ונכון לקידום המטרות.

2. ברכה על קיום הדיון ואיחלה הצלחה לעוסקים במלאכה.

בברכה,

סימונה מורלי

מנכ"לית הרשות העירונית למאבק
בהתמכרויות ובאלימות - אשדוד

אפרת נאור אוחיון

מ"מ יו"ר הועדה
למיגור תופעות האלימות